जिल्हा परिषद प्राथमिक शा,लोहारा

नवोपक्रम

“Secret code च्या माध्यमातून आनंददायी शिक्षण ”

Pleasant Learning through secret code

:-नवोपक्रम कर्ता:-

श्री.विनोद महादेव भांबोरे

विषय साधनव्यक्ती

गटसाधन केंद्र-आरमोरी जिल्हा-गडचिरोली

भ्रमणध्वनी ९४०५७२११९१

मार्गदर्शन संस्था.डायट गडचिरोली

मार्गदर्शक

श्री.मा.डॉ.विनीत मत्ते

ज्येष्ठ अधिव्याख्यता

जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था गडचिरोली

$<u>नवोपक्रम</u>$

स्पर्धकाचे संपूर्ण नाव-**श्री.विनोद महादेव भांबोरे**

कायमचा पत्ता-गटसाधन केंद्र-आरमोरी पंचायत समिति आरमोरी जि.प.गडचिरोली

जन्मतारीख-**१०-१०-१९७३**

शैक्षणिक अहर्ता-एम.ए.बी.एड(नेट समाजशास्त्र)

कामाचा अनुभव-१३ वर्ष

नवोपक्रमाचे शिर्षक-secret code च्या माध्यमातून आनंददायी शिक्षण

:-नवोपक्रमाची गरज:-

आरमोरी तालुक्यातील शाला भेटी करताना बरेचदा शालेमध्ये 1 ते 4 मध्ये शिकत असलेल्या विध्यार्थ्याना **alphabet** ची ओळख नाही हे दिसून आले.त्यामुले ह्या विद्यार्थ्यांसाठी कृति कार्यक्रमाची गरज फारच जाणवली.तसेच स्वताच्या नावाची speling सुद्धा लिहिता येत नाही हे लक्ष्यात आल्यानंतर स्थर निसश्चित्ती करुनं स्थरानुसार अध्यापन करता यावे.या साठी **english activity books** च्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांची प्रगति साधता येइल या दृष्टीने **secret code** या नवोपक्रमाची निवड केली.

प्रत्यक्ष परिस्तितित नवोपक्रम संदर्भात नावोपक्रम कर्त्याला काय उनिवा भासल्या.त्या खालील प्रमाणे

१) इयत्ता 1 ते 4 चे विद्यार्थी इंग्रजी अक्षरांच्या नियमित सरवापासून दूर असणे.

२) इंग्रजी तसिकेबद्दल अनास्था दिसून येते.

३) विद्यार्थ्यांमध्ये आपले पणाची भावना दिसून येत नाही.

4) इंग्रजी भाषा अध्यापन करीत असताना विद्यार्थी फार काळ पर्यंत अवधान टिकवू शकत नाही.

वरील विषयांचे गंभिर्य समजुन घेउन नवोपक्रम कर्त्याने या विषयावर नवोपक्रम करण्याचे निस्श्चित केले.

:-नवोपक्रमाचे महत्व:-

कोणत्याही व्यक्तीला आपल्या समोरील समस्या सोडविन्या करीता नवोपक्रमाचा उपयोग होतो.नवोपक्रम करताना त्या समस्या लक्ष्यात येतात.त्यावर मात करुण आपले कार्य अधिक परिणाम कारक करने हे नावोपक्रम करनारयास शक्य होते त्या अनुषंगाने महत्व खालील प्रमाणे आहेत.

1) विद्यार्थ्यांची इंग्रजी विषयाबद्दलाची भीती घालवून त्याना विषयबद्दल अभिरुचि निर्माण करता येते.

२) विद्यार्थ्यांच्या समस्या जानुन घेउन त्यांना योग्य मार्गदर्शन करता येते.

३) विध्यार्थ्याना रुचतिल,पचतिल अश्या विविध परिणामकारक अध्यापन पद्धति विकसित करता येइल.

4) शिक्षक आपल्या समस्या सोड्विन्यासाठी कृतीशील राहतो.करीता सदर उपक्रमाचे महत्त्व आहे.

“समस्या विधान”

जिल्हा परिषद प्राथमिक शा,लोहारा केंद्र-सिर्सी पंचायत समिति आरमोरी जिल्हा गडचिरोली येथील इयत्ता चौथी च्या इंग्रजी विषयाच्या अध्यापनात secret code च्या माध्यमातून आनंद दायी शिक्षण संदर्भात नवोपक्रम.

➢ कार्यात्मक व्याख्या:-

1)जिल्हा परिषद:-

जिल्ह्याचा कार्यभार पाहण्यासाठी जिल्ह्याच्या ठिकाणी असणारी स्थानिक स्वराज्य संस्था होय.

२) इयत्ता 4:-

प्राथमिक शिक्षणाची चौथी पायरी

३) इंग्रजी विषय अध्यापन:-

तृतीय भाषा शिकविने म्हणजे इंग्रजी विषयाचे अध्यापन होय.

4) secret code:-

अंक आणि अक्षरांचा योग्य मेळ घालून नविन शब्द तयार करने म्हणजे गुप्त code (secret code)होय.secret code is about creating new words by combining numbers and letters.

५) आनंद दायी शिक्षण:-

शिक्षणातुन आनंद निर्माण करुण विध्यार्थ्यांना शिकन्यात आवड निर्माण करने म्हणजे नवोपक्रम होय.

:-नावोपक्रमाची उद्धिष्ट:-

विध्यार्थांच्या मनातील इंग्रजी विषयाची भीती दूर करण्याच्या उद्देशाने नवोपक्रमकर्त्याच्या डोळ्यासमोर खालील सर्वसामान्य उधिष्ट .

1.इंग्रजी विषया विषयी आवड निर्माण करणे .

२.इयता 4 थी च्या विद्यार्थ्यांना सांकेतिक अंकच्या वर इंग्रजी शब्दाची मांडणी करने .

३.इंग्रजी विषयाची भीती कमी करने .

4.पाठ्यपुस्तकतील पाठातिल काही भागांचा secret code च्या माध्यमातून इंग्रजी शब्दाची मांडणीचा सराव करने.

या नावोपक्रमाची अमलबजावणी जानेवारी २०२१ ते फेब्रुवारी २०२१ पर्यंत करण्यात आला.

:-नावोपक्रमाची नाविन्य/उपयुक्तता:-

सदर उपक्रम हे आरमोरी तालुक्यात, गडचिरोली अथवा महाराष्ट्र राज्यात आजपावेतो झालेले नाही.ह्या कारणास्तव हे उपक्रम नाविन्य असून विद्यार्थ्यांच्या इंग्रजी अध्यापनात निरंतर वाढ होण्याच्या दृष्टीने उपयुक्त आहे.

नवोपक्रमाची व्याप्ती

1.प्रस्तुत समस्या (नवोपक्रम)हे जिल्हा प्राथमिक शाला लोहारा येथील आहे .

नवोपक्रमाची मर्यादा

1)सदर नवोपक्रम केवल इंग्रजी विषया साठी आहे .

२) या उपक्रमात शैक्षणिक साहित्याचा वापर ,चित्र,व् त्यासोबत प्रत्यक्ष कृतिवर भर दिलेला आहे

.३) सदर नवोपक्रम इयत्ता 1 ते 4 मधील 8 विध्यार्थांसाठी आहे .

नवोपक्रमाची कार्यपद्धती

नवोपक्रमाची प्रत्यक्ष कार्यवाही करताना विविध साधनाचा उपक्रमाचा व कृतीचा विचार करण्यात आला तो खालील प्रमाणे

1) सर्व प्रथम विध्यार्थ्याना alphabet song द्वारे A to Z च्या प्रत्येक अक्षरा बद्दल (words) कृतिद्वारे (Action) समजावून सांगितले.

२) विध्यार्थ्याना महित असलेल्या capital आणि small letter ची ओळख करुण दिली.

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z

3) इयत्ता 1 ली आणि २ री च्या विध्यार्थ्याना वरील alphabet मधून कोणतेही दोन शब्द (letters) निवडण्याची संधि दिली

4) विध्यार्थ्यानी निवड केलेल्या दोन शब्दाना फलकावर लिहून त्यापासून तयार होणा-या दोन अंकी,तीन अंकी शब्दानपासून अर्थपूर्ण शब्दांचे नावापुढे विद्यार्थ्यांचे नाव लिहून त्या विध्यार्थ्यांकरिता सर्व वर्गाकडून claping) टाळयानी स्वागत करुण घेतले गेले त्यामुळ सर्व विद्यार्थ्यांचा सक्रीय सहभाग हा आनंददायी होता

विध्यार्थ्यांनी निवडलेले अक्षरे खालील प्रमाणे आहेत.

1) सम्यक सोनटक्के **AN**
२) सुधीर फुकटे **CD**
३) गायत्री एस धनकर **NP**
4) उत्कर्ष बरडे **CAT**
५) रूबल नेपाल करोड़कर **ROSE**
६) चैताली राजेश करोड़कर **MAP**
७) हर्ष मनीष भोयर **RAT**
८) भार्गव अनिल बरडे **BAF**

ह्या माध्यमातून **English word** (इंग्रजी शब्दांची माहिती विध्यार्थ्यांना झाली.)

५**) The Little Brown Sparrow** ही कविता प्रत्यक्ष्यात कृतिद्वारे घेउन ह्यामध्ये येणा-या शब्दाना code देऊन त्या आधारे विध्यार्थ्यांना प्रश्न केले.

६) **The quick brown for jumps over a lazy dog**.ह्या एका वाक्यामधुन Alphabet ची ओळख करून दिली.

७) secret code च्या माध्यमातून विविध उदाहरणे दिली असता विद्यार्थी आनदाने अचूकपणे सोडविताना दिसून आले.

@ SECRET CODE@

1) Look at each number and find its respective letter in the secret code.
2) (Remember:The number equal the dots)
3) Place the letters and say the word aloud

1.

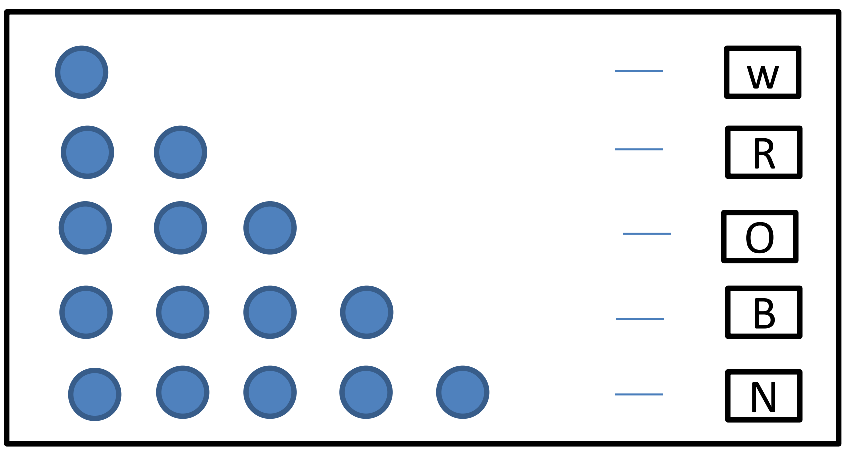

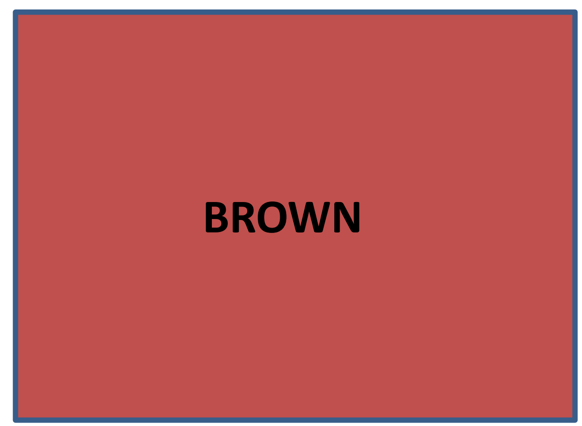

______ ______ ______ ______ ______

4 2 3 1 5

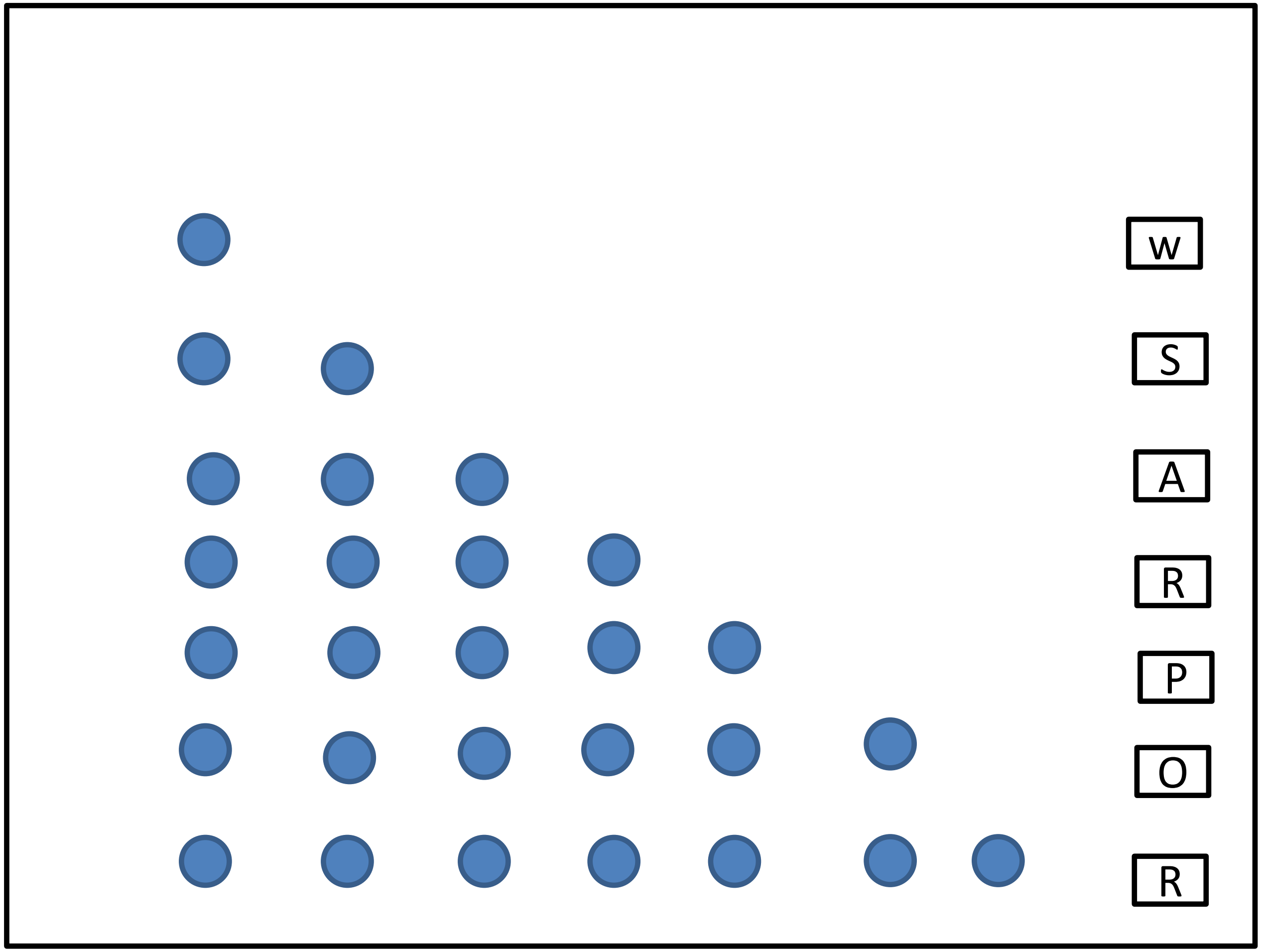

____ ____ ____ ____ ____ ____ ____

2 5 3 7 4 6 1

श्री.विनोद महादेव भांबोरे मार्गदर्शन करताना

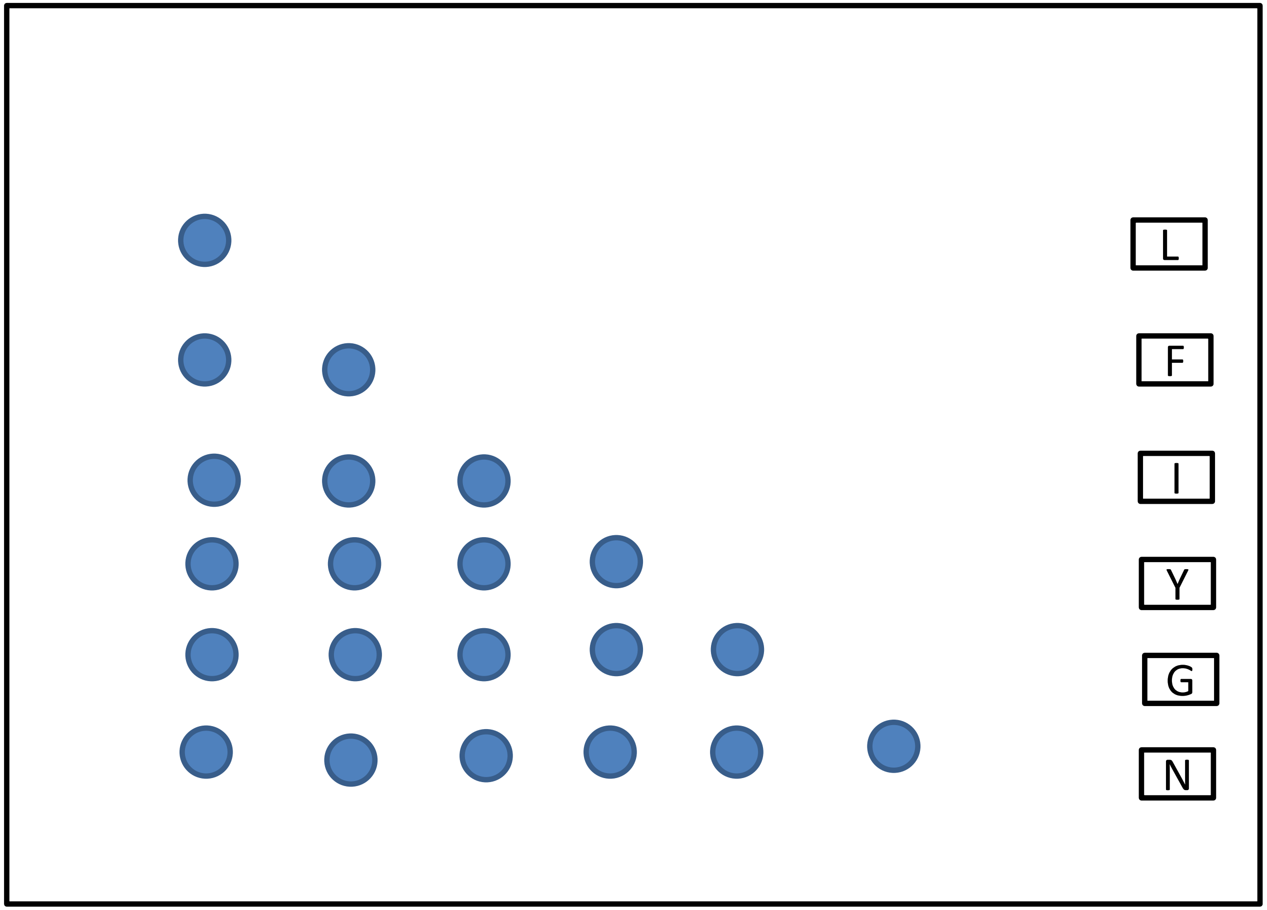

_____ _____ _____ _____ _____ _____

2 1 4 3 6 5

श्री.विनोद महादेव भांबोरे मार्गदर्शन करताना

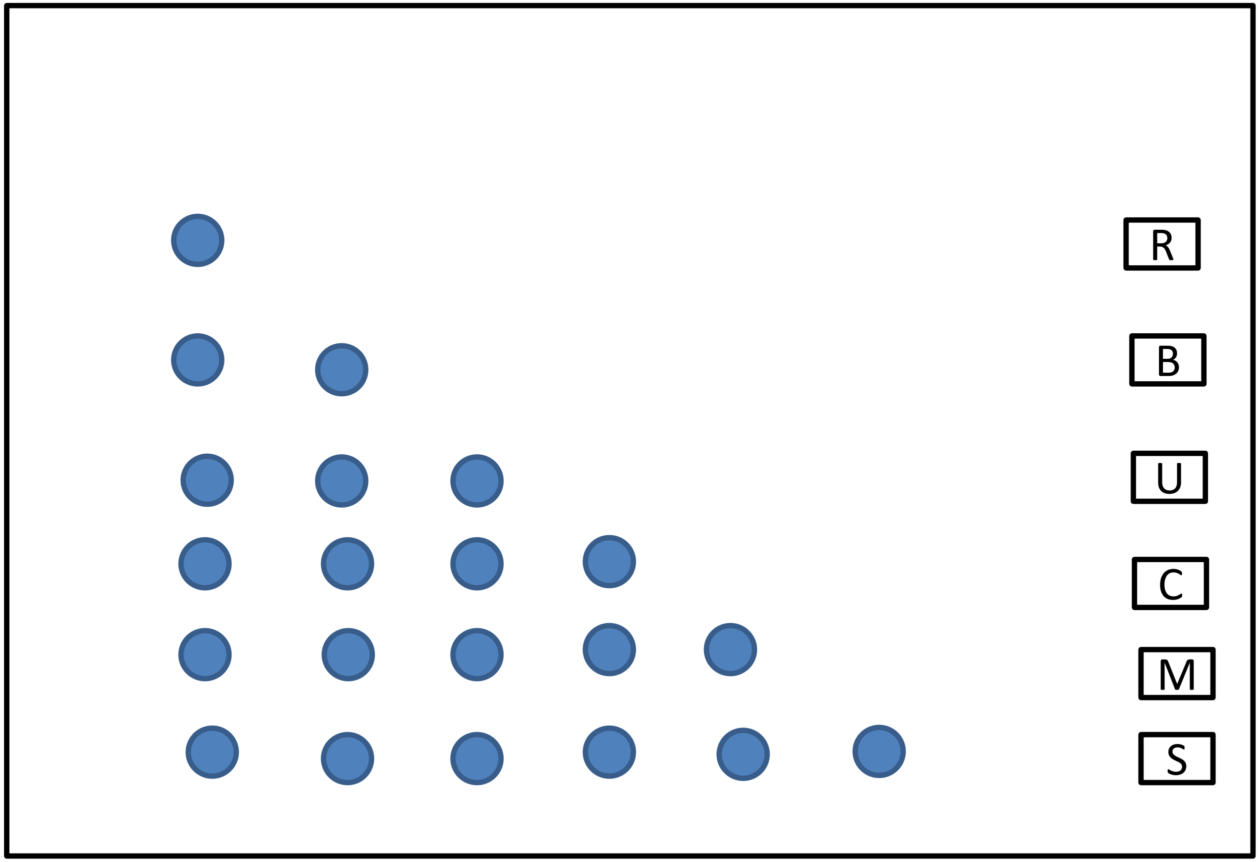

____	____	____	____	____	____
4	**1**	**3**	**5**	**2**	**6**

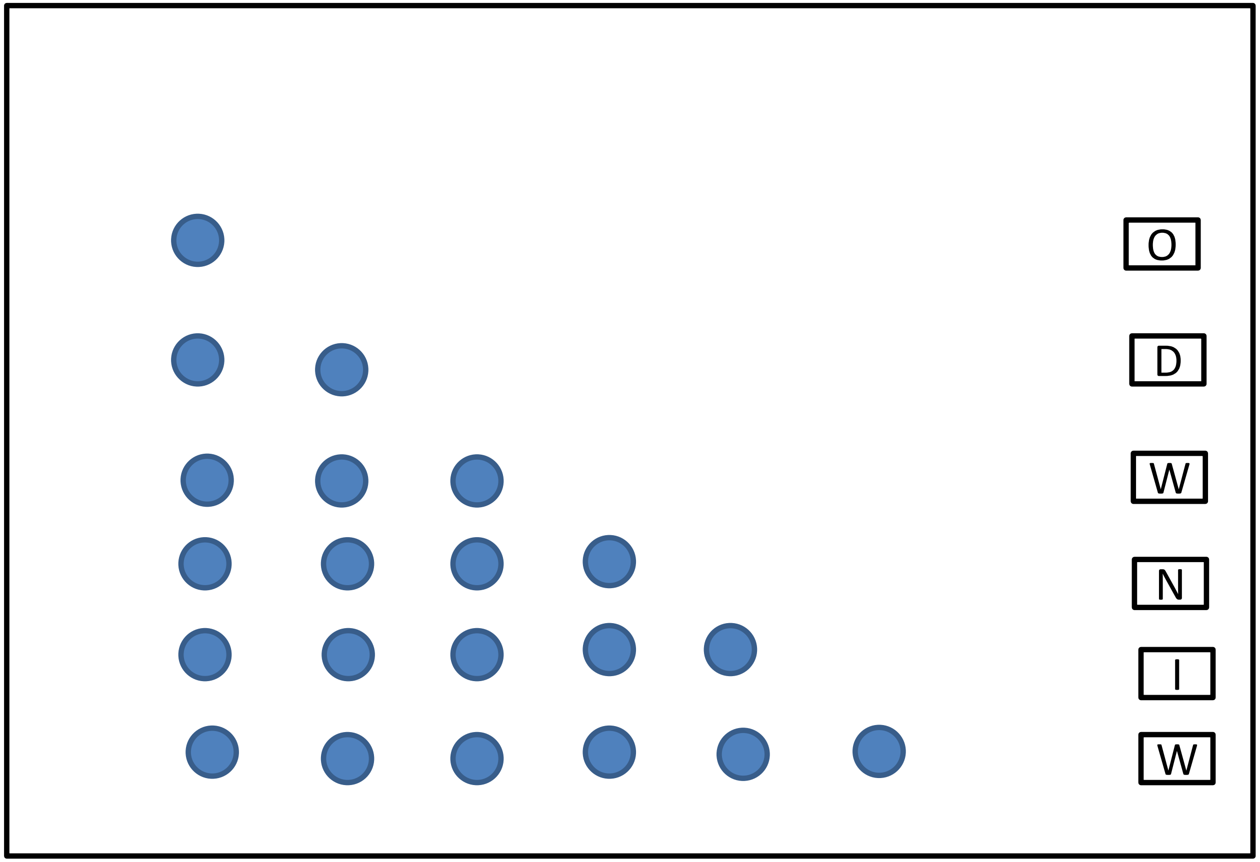

____ ____ ____ ____ ____ ____

3 5 4 2 1 3

Thank You